

- PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, Komisija za planinske poti
 PLANINARSKI SAVEZ SRBIJE, Komisija za planinarske terene
 HRVATSKI PLANINARSKI SAVEZ, Komisija za planinarske putove

Bilješka

s prvog susreta predstavnika stručnih komisija planinarskih saveza Slovenije, Srbije i Hrvatske zaduženih za brigu o planinarskim putevima u svojim državama, održanog 5-7.10.2018. na Kalniku

Sudionici sastanka:

Planinska zveza Slovenije:

Bogdan Seliger, načelnik komisije, poti.kpp.mirror@gmail.com,
bogdan.seliger@gmail.com

Igor Mlakar, voditelj stručnog odbora za tehnička pitanja,
info@okna-mlakar.si

Katarina Kotnik, stručna suradnica, katarina.kotnik@pzs.si

Planinarski savez Srbije:

Uglješa Gvozden, predsjednik komisije, gvozdenug@hotmail.com,
gvozdenug@gmail.com

Branislav Božović, član komisije, miraidenis.bg@gmail.com

Dragan Dimitrijević, član komisije, dimdra@gmail.com

Hrvatski planinarski savez:

Bernarda Huzjak, pročelnica komisije, putovi@hps.hr,
bernardahuzjak@gmail.com

Hrvoje Gold, zamjenik pročelnice komisije, hgold@fpz.hr

Matija Perić, član komisije, matija.peric51@gmail.com

Boris Bjedov, član komisije, boris.bjedov@inet.hr

Kako je u pripremi susreta dogovoreno, razmatrane su tri važne teme iz domena rada komisija:

Zapisnik

Prvega srećanja predstavnika strokovnih komisija planinskih zvez Slovenije, Srbije in Hrvaške zadolženih planinske poti v svojih državah, ki je bil 5. do 5. 10. 2018 na Kalniku

Na sestanku so sodelovali:

Planinska zveza Slovenije:

Bogdan Seliger, načelnik komisije, poti.kpp.mirror@gmail.com,
bogdan.seliger@gmail.com

Igor Mlakar, vodja strokovnega odbora za tehnična vprašanja,
info@okna-mlakar.si

Katarina Kotnik, strokovna sodelovka, katarina.kotnik@pzs.si

Planinska zveza Srbije:

Uglješa Gvozden, predsednik komisije, gvozdenug@hotmail.com,
gvozdenug@gmail.com

Branislav Božović, član komisije, miraidenis.bg@gmail.com

Dragan Dimitrijević, član komisije, dimdra@gmail.com

Hrvaška planinska zveza:

Bernarda Huzjak, načelnica komisije, putovi@hps.hr,
bernardahuzjak@gmail.com

Hrvoje Gold, namestnik načelnice komisije, hgold@fpz.hr

Matija Perić, član komisije, matija.peric51@gmail.com

Boris Bjedov, član komisije, boris.bjedov@inet.hr

Kot je bilo pri pripravi srećanja dogovorjeno, so se obravnavale tri pomembne teme iz področja delovanja komisij:

- Način označavanja – Planinarski savez Srbije
 - Zakonska regulativa – Planinska zveza Slovenije
 - Školovanje markacista – Hrvatski planinarski savez
- i u vezi ovih tema pripremiti moguće zajedničke preporuke.

Svaki savez pripremio je uvodni materijal i vodio raspravu za svoju temu. U živoj, argumentiranoj i otvorenoj raspravi temeljenoj prvenstveno na vlastitoj praksi, pokušalo se doći do preporuka, kojima bi u primjeni težili svi savezi i one su sastavni dio ove bilješke. Zbog donekle različitih djelokruga rada pojedinih komisija razgovaralo se prvenstveno o područjima koja pokrivaju barem dvije komisije.

Sretna je okolnost da svi savezi primjenjuju u osnovi iste temeljne planinarske oznake. Radi se o istom obliku i istoj kombinaciji boja s malim razlikama u dimenzijama. Neke razlike postoje u dodatnim i pomoćnim oznakama. Neki savezi su ukinuli pojedine oznake, što se naročito odnosi na pograničnu markaciju koja više nema smisla, jer prijelaz planinarskim putem preko granice nije dozvoljen dok se ne uspostavi jedinstveni Schengenski prostor, a iza toga ova oznaka neće biti potrebna. Za putokaze i informativne ploče dogovoren je minimalni, obavezan sadržaj, okvirne dimenzije i boje.

S posebnim interesom razmatrane su prednosti i nedostaci primjene Zakona o planinskim poteh, koji je u Sloveniji na snazi od 2007. godine. Pored toga prenesene su informacije o mogućnosti zakonske zaštite osnovnog planinarskog znaka, kojeg je također Slovenija zakonski zaštitila, ali nudi mogućnost da se zaštita proširi na ostale zemlje u okruženju. Razmijenjeni su načini zaštite osobnih podataka zbog potrebe da se javno objave kontakt podaci osoba od kojih se mogu dobiti detaljnije informacije o planinarskim stazama ili obilaznicama.

U pristupu školovanja markacista postoje značajnije razlike u sadržaju i opsegu obuke iz čega proizlaze i različito stupnjevani statusi markacista. I na ovom području dogovoreno je niz preporuka s težnjom da se međusobno približe sadržaji obuke markacista.

- Način označavanja – Planinska zveza Srbije
- Zakonska regulativa – Planinska zveza Slovenije
- Usposabljanje markacista – Hrvatska planinska zveza

in v zvezi s tem pripraviti možna skupna priporočila.

Vsaka zveza je pripravila uvodni material in vodila razpravo na svojo temo. V živi, argumentirani in odprti razpravi predvsem na osnovi lastnih izkušenj se je poskusilo priti do priporočil, s katera bi poskušale upoštevati vse zveze in so sestavni del tega zapisnika. Zaradi kolikor toliko različnih načinov dela posameznih komisij, je v osnovi pogovarjali o področjih, ki jih pokrivata vsaj dve komisiji.

Srečna okoliščina je, da vse tri zveze uporabljajo v osnovi iste planinske oznake. To so iste oblike in enake kombinacije barv z rahlimi razlikami v merah. Obstajajo razlike pri pomožnih in dopolnilnih oznakah. Nekateri zveze so ukinile posamezne oznake, kar se posebej nanaša na obmejno markacijo, ki ni več potrebna, ker prehod čez mejo ni dovoljen, dokler se ne vzpostavi Schengenski prostor, potem pa ta markacija ni več potrebna. Za usmerjevalne in informativne table so bili dogovorjeni najmanjša obvezna vsebina, okvirne mere in barve.

S posebnim zanimanjem so se obravnavale prednosti in slabosti Zakona o planinskih poteh, ki velja v Sloveniji od leta 2007. Prav tako je bila podana informacija o možnosti zakonske zaštite Knafelčeve markacije, ki jo je Slovenija prav tako zakonsko zaščitila in ponuja možnost, da se zaščito razširi na ostale države tega področja. Obravnavani so bili načini zaštite osebnih podatkov zaradi zahteve, da se javno objavijo kontaktne podatke oseb, pri katerih se lahko dobi podrobnejše informacije o planinskih poteh ali obhodnicah.

V načinu usposabljanja markacista obstajajo večje razlike pri vsebini in obsegu usposabljanja, iz katerega izhajajo razlike v stopnjah markacista. Na tem področju so dogovorjena priporočila z namenom, da se zbližajo programi usposabljanja markacista. Programi morajo slediti zahtevam za vzdrževanje obstoječe mreže planinskih poti,

Programi moraju pratiti potrebe za održavanjem prvenstveno postojeće mreže puteva, a njihov sadržaj neophodno je redovito obogaćivati novim rješenjima koje nude moderne tehnike i tehnologije. Otuda potreba da se težište sa održavanja planinarske signalizacije pomiče prema što kvalitetnijem uređenju podloge po kojoj se hoda i tako što širem krugu korisnika omogućava druženje s prirodom.

U raspravi su komentirane i brojne druge teme iz područja rada komisija, prvenstveno s ciljem da bi se upoznavanjem različitih praksi provjerila vlastita rješenja. To se prije svega odnosi na:

- razmišljanje o budućnosti planinarstva
- načine motiviranja markacista za rad na održavanju planinarskih staza
- utjecaje suvremenih tehnologija na ovu djelatnost
- selekciju planinarskih staza po intenzitetu korištenja
- promociju ovog segmenta planinarske infrastrukture
- informatičku, logističku i administrativnu podršku u radu komisija (stručni suradnik u Uredu saveza)
- uključivanja markacista u komercijalizaciju staza
- način utvrđivanja potrebnog broja markacista
- problematiku financiranja ove djelatnosti
- u svojim zemljama pripremiti letke za opću (planinarsku) javnost s legendom i tumačenjem oznaka na planinarskim stazama
- nastaviti s izmjenjivanjem iskustava među savezima te komisijama i pokušati uključiti i druge saveze.

Skup su pozdravili predsjednik PD Kalnik iz Križevaca gosp. Dario Banić, u čijem objektu smo boravili, zamjenik načelnika Općine Kalnik gosp. Mario Filipašić, koja se je i ranije aktivno uključila u pomoć kod organizacije planinarskih događanja na njihovom području, te predsjednik Izvršnog odbora HPS gosp. Vladimir Novak, koji je prenio nekoliko važnih informacija o pogledima vodstva HPS-a oko brige o planinarskim i pješačkim putevima. Istaknuo je da bi bilo dobro zaštitu osnovnog planinarskog znaka proširiti na sve zemlje u okruženju, koje ga koriste, jer bi tako

njihovo vsebino pa je treba redno bogatiti z novimi rešitvami, ki jih nudita sodobna tehnika in tehnologija. Od tod izhaja potreba, da se prenese težišče vzdrževanja planinske signalizacije proti čim kvalitetnejši pripravi podlage po kateri se hodi in s tem omogoča širokemu krogu uporabnikov gibanje v naravi.

V razpravi so se komentirale tudi mnoge druge teme iz področja dela komisij, v glavnem z namenom, da bi se s poznavanjem različnih praks preverile lastne rešitve. To se predvsem nanaša na:

- razmišljanja o bodočnosti planinstva
- načine motivacije markacistov za vzdrževanje planinskih poti
- vplive sodobnih tehnologij na to dejavnost
- izbiro planinskih poti glede na množičnost obiska
- promocijo tega dela planinske infrastrukture
- informativno, logistično in administrativno podporo pri delu komisij (strokovni sodelavec na sedežu zveze)
- vklapljanja markacistov v komercializacijo poti
- način določanja potrebnega števila markacistov
- problematiko financiranja te dejavnosti
- v svojih državah pripraviti zloženke za splošno (planinsko) javnost z legendo in razlago oznak na planinskih poteh
- nadaljevati z izmenjavo izkušenj med zvezami in komisijami in pri tem poskušati pritegniti še druge zveze.

To srečanje so pozdravili predsednik PD Kalnik – Križevci g. Dario Banić, v katerega objektu smo bivali, namestnik načelnika občine Kalnik g. Mario Filipašić, občina je že prej aktivno pomagala pri organizaciji planinskih dogodkov na njenem področju ter predsednik IO HPS g. Vladimir Novak, ki je podal tudi nekaj pomembnih informacij o pogledih vodstva HPS o skrbi za planinske in pohodniške poti. Poudaril je, da bi bilo zaščitno markacije razširiti na vse države tega področja, ki jo uporabljajo, da bi tako preprečili nepravilno uporabo, cena pa je okoli 600 Eur na zvezo, če se vključijo vse države. Smatra, da je treba v vzdrževanje planinskih poti mnogo bolj aktivno vključiti javne zavode zaščitene naravnih področij, kjer poteka glavina planinskih poti. Komentiral je stališče HPS, da morajo biti

mogli spriječiti zloupotrebu, a cijena bi bila oko 600 EUR po savezu, ukoliko se svi uključe. Smatra da u održavanje mreže planinarskih puteva znatno aktivnije treba uključiti javne ustanove zaštićenih područja prirode, gdje se nalazi većina planinarskih staza. Komentirao je stav HPS-a da europski pješački putevi trebaju biti turistički proizvod, a to znači da oni nisu u Hrvatskoj u domeni planinara nego lokalne samouprave, a realizirale bi ih turističke zajednice. Planinarski putevi se sve više koriste u komercijalne svrhe od strane raznih aktera. Projekt Via Dinarica financiran iz inozemnih izvora realizira se u više država. U Hrvatskoj ga ne vodi Savez nego zasebna udruga.

Osooblje Planinarskog doma Kalnik potrudilo se za osiguranje kvalitetnih uvjeta za rad skupa i ovo je prilika da im se zahvalimo. U pauzama je prikazano nekoliko video zapisa o izradi ferata u Sloveniji i Hrvatskoj i kratki filmovi o pješačkim putevima i sastanku ERA u Brašovu, a organizirane su i kratke šetnje do Vranilca i Starog grada Kalnika.

Svi sudionici skupa složili su se da se putem ove bilješke mogu razmijeniti njihovi kontakt podaci.

evropske pešpoti turistični produkt, to pa pomeni, da na Hrvaškem niso v domeni planincev ampak lokalne samouprave, poti bi izvedle turistična združenja. Razni ponudniki vedno bolj izkoriščajo planinske poti za komercialne namene. Projekt Via Dinarica, ki se financira iz tujih virov, se izvaja v več državah. Pri tem projektu ne sodeluje HPS ampak zasebno združenje.

Osebjje Planinskega doma Kalnik je poskrbelo za zagotovitev kvalitetnih uslug za delo tega srečanja in je to priložnost, a se jim zahvalimo. V odmorih so bili prikazani posnetki o izdelavi zelo zahtevnih poti v Sloveniji in na Hrvaškem ter o pohodnih poteh in sestanku Ere v Brašovu, organizirana sta bili kratka sprehodi na Vranilac in stari grad Kalnik.

Vsi udeleženci srečanja so se strinjali, da se s tem zapisnikom lahko izmenjajo njihovi kontaktni podatki

Komisija za planinske poti PZS

Bogdan Seliger, l. r.

Komisija za planinarske terene PSS

Uglješa Gvozden, s. r.

Komisija za planinarske putove HPS

Bernarda Huzjak, v. r.